

๖๐

นิ พ พ าน คี อ
เป่ า ห ม า ย ข อ ง ชี วิ ต

ฐานะที่บุคคลเห็นได้ยาก ชื่อว่านิพพาน ไม่มีตัณหา
นิพพานนั้นเป็นธรรมจริงแท้ ไม่เห็นได้โดยง่ายเลย ตัณหาอัน
บุคคลแทงตลอดแล้ว ก็เลิกละเครื่องกังวลย่อมไม่มีแก่บุคคลผู้รู้
ผู้เห็นอยู่

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๔๑

การดำเนินชีวิตให้อยู่รอดปลอดภัยในสังสารวัฏ จะต้องรู้เท่าทันอัสวกิเลส รู้ว่าสิ่งไหนเป็นบุญสิ่งไหนเป็นบาปอกุศล แล้วดำรงตนให้อยู่บนเส้นทางแห่งบุญ เส้นทางแห่งความดี ความไม่รู้เป็นอันตรายอย่างยิ่งของชีวิต เพราะถ้าไม่รู้สิ่งเหล่านี้แล้ว อาจทำให้พลาดพลั้งไปทำบาปอกุศล ทำให้ชีวิตมัวหมองได้ เมื่อไม่รู้ก็ต้องแสวงหาผู้รู้ เข้าไปสอบถามในสิ่งที่สงสัย ที่สำคัญคือต้องหมั่นเข้าไปหาผู้รู้ภายในคือพระรัตนตรัย ด้วยวิธีการหยุดใจไว้ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ แสวงหาความรู้แจ้งที่เกิดจากปัญญาบริสุทธิ์ จะได้เข้าถึงผู้รู้แจ้งภายใน และจะได้รับคำตอบที่ถูกต้องสมบูรณ์ ปัญหาต่างๆ ที่สงสัยก็จะหมดสิ้นไป

*พระลัมมะลัมพุทฺธเจ้าตรัสไว้ใน ทุติยนิพพานสูตร ว่า

“ทุทฺทสํ อนตํ นาม น ทิ สจฺจํ สุตฺตสนํ
ปฏฺวิทฺธา ตณฺหา ชานโต ปลฺลโต นตฺถิ กิณฺจนํ

ฐานะที่บุคคลเห็นได้ยาก ชื่อนิพพาน ไม่มีตัณหา นิพพานนั้นเป็นธรรมจริงแท้ ไม่เห็นได้โดยง่ายเลย ตัณหาอันบุคคลแทงตลอดแล้ว กิเลสเครื่องกังวลย่อมไม่มีแก่บุคคลผู้รู้ ผู้เห็นอยู่”

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๔๒

โลกนี้ถูกอวิชชา คือความไม่รู้แจ้งเห็นจริงในชีวิตห่อหุ้มไว้ เหมือนเวลาที่เดินเข้าไปในห้องมืดๆ ไม่มีแสงสว่างจากภายนอก หรือมีเพียงแสงสลัวๆ ทำให้มองไม่เห็นวัตถุต่างๆ ที่อยู่ในห้อง ความมืดคืออวิชชาได้ห่อหุ้มจิตใจของมนุษย์ไว้ ปิดบังเห็น จำ คิด รู้ และเอาความโลภ ความโกรธ ความหลงเข้ามาใส่ ให้หลงไหลเพลิดเพลิน เดินตามทางของพญามาร ที่คอยส่งกิเลสเข้ามาบังคับ เอิบอาบ ซึมซาบ ปนเป็น สวมซ้อน ร้อยไล่ ทำให้ต้องเวียนวนอยู่ในสังสารวัฏอย่างไม่มีที่สิ้นสุด ดังนั้น การจะรู้จักพระนิพพานซึ่งเป็นเป้าหมายอันสูงสุดของชีวิตนั้น จึงเป็นไปได้ยากมาก

อีกประการหนึ่ง การตายแล้วเกิด เกิดแล้วตาย มีภพชาติมาขวางกั้นความทรงจำของเรา ทำให้เราไม่รู้ว่าเกิดมาจากไหน มาทำไม ตายแล้วจะไปไหน ไม่รู้จุดหมายปลายทางของชีวิต เหมือนเวลาที่เราเดินหลงทางในป่าใหญ่ ไม่เห็นเดือน เห็นตะวัน หาทางออกไม่พบ ความหลงในชีวิตเป็นอันตรายกว่าหลงทางในป่า เพราะเป็นเหตุให้ต้องทนทุกข์ทรมานในสังสารวัฏอีกยาวนาน โมหะ คือความหลงได้ห่อหุ้มสัตว์โลกเอาไว้ จึงเป็นสิ่งที่ต้องสลัดให้หลุด เหมือนออกจากที่มืดไปสู่ที่แจ้ง ไปสู่แสงสว่างแห่งชีวิต

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๔๓

ส่วนพระอริยสาวก ท่านละโลภะ โทสะ โมหะ และ
ทำลายขันธ์แห่งความมืดได้แล้ว จึงมองเห็นพระนิพพาน
อริชาอันเป็นต้นเหตุแห่งวัฏสงสารได้ถูกตัดขาด ตัดภพ ตัดชาติ
ไม่ต้องเวียนว่ายตายเกิดกันอีกต่อไป พระอริยเจ้า คือผู้ที่เข้าถึง
พระธรรมกาย ตั้งแต่กายธรรมพระโสดาบันเป็นต้นไป ได้เป็น
โสดาบันบุคคล เป็นผู้ถึงกระแสพระนิพพาน ตัดขาดจาก
สังโยชน์เบื้องต่ำ ๓ ประการ ได้แก่ ลักกายทิฏฐิ คือความเห็น
เป็นเหตุให้ถือตัวตน วิจิกิจฉา คือความลังเลสงสัยในพระรัตนตรัย
และสัสสปตปราคาส คือการถือมั่นในศีลพรตที่เป็นความเชื่อผิดๆ
พระโสดาบันจะกลับมาเกิดอีกอย่างมาก ไม่เกิน ๗ ชาติ ก็จะได้
บรรลुธรรมเป็นพระอรหันต์

พระสัททาคามี หมายถึง พระอริยเจ้าผู้จะกลับมาสู่โลก
นี้อีกเพียงครั้งเดียวเท่านั้นก็จะเข้าสู่นิพพาน ท่านขจัดสังโยชน์
เบื้องต่ำ ๓ ประการได้หมด มีศีลบริสุทธิ์บริบูรณ์ ราคะ โทสะ
โมหะก็เบาบางลงมาก

พระอนาคามี คือผู้ที่ไม่ต้องกลับมาสู่โลกนี้อีก สามารถ
กำจัดกามราคะนุสัย ปฏิฆานุสัย ได้หมดสิ้น เมื่อละโลกก็จะได้
เสวยสุขในพรหมโลกชั้นสุทธาวาสทั้ง ๕ ตามกำลังความแก่อ่อน
ของอินทรีย์ จากนั้นบำเพ็ญเพียรต่อก็สามารถเข้าถึงอายตนะ-
นิพพานได้

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๕๕

สำหรับพระอรหันต์นั้น คือผู้ที่สมบูรณ์ด้วยศีล สมาธิ ปัญญา กำจัดสังโยชน์เบื้องสูงได้ คือ รูปราคะ อรูปราคะ มานะ อุทธัจจะ และอวิชชา คือความไม่รู้ในอริยสัจ ๔ ท่านรู้แจ้งแทงตลอดหมด สังโยชน์เบื้องต่ำเบื้องสูงหลุดหมดชนิดสิ้นเชื้อไม่เหลือเศษ ห่างไกลจากอาสวกิเลสทั้งมวล เป็นสุปปาติเสสนิพพาน คือดับกิเลสแต่เบญจขันธ์ของท่านยังอยู่ ต่อเมื่อละสังขารไปแล้วก็เข้าสู่อนุปาติเสสนิพพาน ดับขันธ์ ๕ เหลือแต่ธรรมขันธ์ เข้าสู่อายตตนิพพาน ทั้งหมดที่กล่าวมานี้ เป็นการทบทวนความรู้ที่หลวงพ่อดีเคยนำมาอธิบายแล้ว เพื่อพวกเราจะได้เข้าใจและจำได้ขึ้นใจกันทุกๆ คน

พวกเราต่างมีเป้าหมายที่จะไปรู้ไปเห็นอายตตนิพพาน เหมือนอย่างพระอริยเจ้าทั้งหลาย การจะไปเห็นอายตตนิพพาน ได้นั้น ใจต้องหยุดนิ่งอยู่ที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ อย่างสมบูรณ์ เพราะตรงนี้เป็นที่เดียวที่จะเป็นต้นทางไปสู่อายตตนิพพาน การหยุดใจที่ศูนย์กลางกายฐานที่ ๗ จะเปลี่ยนแปลงชีวิตลัทธิโลกทั้งหลายให้เจริญขึ้น จนกระทั่งสามารถเข้าถึงอายตตนิพพาน หลุดพ้นจากการถูกครอบงำจากกิเลสอาสวะต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น โลภะ โทสะ โมหะ หรืออวิชชาที่นอนเนื่องอยู่ในจิตใจมาเป็น เวลายาวนาน อาสวะดังกล่าวก็จะถูกขจัดให้หลุดล่อนออกไปหมด ด้วยใจที่หยุดนิ่งอย่างสมบูรณ์

นิพนธ์ คือ เป้าหมายของชีวิต

๕๔๕

ถ้าหยุดใจได้สนิท จะยกฐานะจากความเป็นคนมาเป็น
มนุษย์ผู้มีใจสูง คำว่า คน แปลว่าผู้ที่ยังวนอยู่ในบ่วงแห่งมาร
ทำให้ไม่รู้ไปตามความเป็นจริง มารเอากิเลสอาสวะมาใส่ในใจ
แล้วคนไหนวนติดอยู่ในบ่วงของมาร คือติดอยู่ในรูป เสียง กลิ่น รส
สัมผัส ธรรมารมณ์ ซึ่งแต่เดิมผู้รู้ท่านก็เป็นผู้ไม่รู้เหมือนอย่าง
พวกเรา ต่อเมื่อใจหยุดได้ก็เรียกว่า บุคคล หมายถึงผู้พ้นจาก
อาคมของไม่สะอาด พ้นจากเหยื่อล่อของมารได้ในระดับหนึ่งแล้ว
ครั้งใจหยุดได้ถูกส่วนก็จะเปลี่ยนแปลงเป็นโคตรภูบุคคล เป็นผู้มี
ปัญญาเห็นแจ้ง จนกระทั่งครอบงำทำลายบ่วงของมารได้มาก
ยิ่งขึ้น ถึงธรรมกายโคตรภูก็เป็นโคตรภูบุคคล

เมื่อถึงธรรมกายโคตรภูเป็นโคตรภูบุคคล ก็พ้นจาก
ความเป็นมนุษย์ พ้นจากความเป็นทิพย์ รูปพรหม อรูปพรหม
ผู้รู้ท่านหยุดใจอย่างนี้เรื่อยๆ ไปตามลำดับ กระทั่งชำระจิตให้
บริสุทธิ์ไปเรื่อยๆ ไม่ช้าก็เข้าถึงความเป็นพระอริยบุคคล คือ
ผู้เจริญแล้ว หลุดจากกิเลสอาสวะต่างๆ มีความเจริญเต็มที่
เป็นพระโสดาบัน พระสกิทาคามี พระอนาคามี และหากท่าน
หยุดในหยุดต่อไปจนกระทั่งจิตสะอาดบริสุทธิ์ ดัดสังโยชน์
เบื้องต่ำเบื้องสูงได้ อนุสัยกิเลสหลุดหมด ก็เข้าถึงความเป็น
พระอรหันต์ เข้าถึงความบริสุทธิ์บริบูรณ์ เสวยวิมุตติสุขล้วนๆ
ที่ไม่มีทุกข์เจือปนเลย

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๔๖

หนทางแห่งความบริสุทธิ์ที่จะไปสู่ความเป็นพระอรียเจ้า
ไปในทางสายกลาง ซึ่งเป็นหนทางแห่งการเปลี่ยนแปลงที่ยิ่งใหญ่
ถ้าหากว่าเอาใจมาหยุดนิ่งอยู่ที่ฐานที่ ๗ ตรงนี้แล้ว ไม่ว่าจะนั่ง
นอน ยืน เดิน ก็จะมีความสุข มีใจเบิกบาน เราก็จะเปลี่ยนจาก
ความเป็นคนเป็นมนุษย์ มาเป็นโคตรภูบุคคล เข้าไปเป็นอันหนึ่ง
อันเดียวกับธรรมกาย กระทั่งเราเป็นธรรมกาย ธรรมกายเป็นเรา
ถ้าเป็นอย่างนี้ได้แล้ว จะเห็นพระนิพพานได้

เพราะฉะนั้น พระนิพพานไม่ใช่เห็นกันง่ายๆ ต้องเข้าถึง
ธรรมกาย และการที่จะเข้าถึงพระธรรมกายได้ ใจต้องสะอาด
บริสุทธิ์ เห็นกายในกายเข้าไปเรื่อยๆ ตามลำดับจนกระทั่ง
เข้าถึงกายธรรม กายสุดท้ายคือกายธรรมอรหัต ถึงกายธรรม-
อรหัตได้เมื่อไร ก็จะได้เห็นและรู้จักพระนิพพานว่าเป็นอย่างไร
ไม่ต้องเสียเวลามาอธิบายกัน เห็นแล้วก็จะเป็นผู้รู้ ผู้ตื่น ผู้เบิกบาน
ใจมีธรรมปิติเกิดขึ้น จะรู้แจ้งเห็นจริงในชีวิตและในสรรพสิ่ง
ทั้งหลาย แล้วเป้าหมายชีวิตก็จะชัดเจนขึ้นว่า ต้องมุ่งไปสู่อายต-
นนิพพาน ต้องทำพระนิพพานให้แจ้ง

เมื่อเรารู้ว่า พระนิพพานคือเป้าหมายของชีวิต เราต้อง
รีบแสวงหาพระนิพพาน ในขณะที่เรายังอยู่ในวัยหนุ่มวัยสาว
ในขณะที่หูตายังดี อวัยวะต่างๆ ยังแข็งแรง เพราะถ้ารอทำ
ความเพียรตอนแก่ หนทางไปสู่อายตนิพพานก็ห่างไกลออก

นิพพานคือเป้าหมายของชีวิต

๕๔๓

ไปอีก ถ้าเรายังหนุ่มกำลังวังชายังแข็งแรงอยู่ เราจะได้ใช้สิ่งนี้ให้เป็นประโยชน์ต่อการสร้างบารมี อย่างนี้ถึงจะถูกหลักธรรมของบัณฑิตนักปราชญ์ผู้ไม่ประมาทในชีวิต ฉะนั้นให้รีบประพฤติปฏิบัติธรรมตักดวงบุญบารมีของเราให้ได้เต็มที่ แล้วเราจะจากโลกนี้ไปอย่างผู้มีชัยชนะ

แม้ว่าพวกเรายังไปสู่อายตนนิพพานไม่ได้ เราก็จะมีที่พักกลางทางที่แสนสุข คือมีสุคติโลกสวรรค์เป็นที่พักชั่วคราวระหว่างการสร้างบารมี ครั้นถึงเวลาก็กองลงมาเกิดสร้างบารมีกันอีกในมนุษยโลก ดังนั้นให้พวกเราทุกคน ใช้วันเวลาที่ผ่านไปให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ด้วยการฝึกฝนใจให้หยุดนิ่งให้ได้ทุกๆ วัน จนกว่าจะได้เข้าถึงพระธรรมกาย มีพระรัตนตรัยภายในเป็นที่พึ่งที่ระลึกกันทุกๆ คน

